

Ovo je pregled **DELA TEKSTA** rada na temu "**Ekonomija i država od liberalizma do državno - monopolističkog kapitalizma**". Rad ima **21 strana**. Ovde je prikazano **oko 500 reči** izdvojenih iz rada.

Napomena: Rad koji dobijate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo **DEO TEKSTA** izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti. Ako tekst koji se nalazi ispod nije čitljiv (sadrži kukice, znakove pitanja ili nečitljive karaktere), molimo Vas, prijavite to ovde.

Uputstvo o načinu preuzimanja rada možete pročitati [ovde](#).

UNIVERZITET ZA POSLOVNE STUDIJE

BANJA LUKA

Odsjek u Bijeljini

Nastavni predmet: Monetarne i javne finansije

Ekonomija i država od liberalizma do državno -monopolističkog kapitalizma

Uvod

Imperijalizam kao najviši stadij kapitalizma

Videli smo da je imperijalizam po svojoj ekonomskoj suštini monopolistički kapitalizam. Već tim je određeno istorisko mesto imperijalizma, jer monopol, koji izrasta na osnovu slobodne konkurencije, jeste prelaz od kapitalističkog uređenja u više društveno-ekonomsko uređenje. Osobito treba istaći četiri glavna oblika monopola, ili glavne manifestacije monopolističkog kapitalizma, koje su karakteristične za epohu koju promatramo.

Prvo, monopol je izrastao iz koncentracije proizvodnje na vrlo visokom stepenu njenog razvitka. To su monopolistički savezi kapitalista, karetni, sindikati, trustovi. Videli smo koju golemu ulogu igraju oni u savremenom privrednom životu. U početku XX veka oni su potpuno preovladali u najrazvijenijim zemljama, pa iako su prvi koraci na putu kartelisanja bili ranije učinjeni u zemljama s visokom zaštitnom carinom (Nemačka, Amerika), u Engleskoj se sa njenim sistemom slobodne trgovine tek nešto kasnije pojavila ista osnovna činjenica: radjanje monopola iz koncentracije proizvodnje.

Drugo, monopoli su deovali do pojačanog zauzimanja najvažnijih izvora sirovina, osobito kod osnovne i najviše kartelisane industrije kapitalističkog društva: kamenougljene i metalurgiske. Monopolističko posedovanje najvažnijih izvora sirovina strašno je povećalo vlast krupnog kapitala i pooštrilo protivurečja između kartelisane i nekartelisane industrije.

Treće, monopol je izrastao iz banaka. One su se od skromnih posredničkih preduzeća pretvorile u monopoliste finansiskog kapitala. Nekih tri do pet najkrupnijih banaka, koje bilo najrazvijenije kapitalističke nacije, ostvarilo je "personalnu uniju" industriskog i bankovnog kapitala, koncentrisalo je svojim rukama raspolaganje milijardama i milijardama, koje sačinjavaju veći deo kapitala i novčanih prihoda cele zemlje. Finansiska oligarhija, koja prekriva gustom mrežom odnose zavisnosti na sve bez izuzetka ekonomske i političke ustanove savremenog buržoaskog društva, - to je najreljefnija pojava toga monopola.

Opšte je poznato, koliko je monopolistički kapitalizam pooštrio sva protivurečja kapitalizma. Dosta je napomenuti skupoću i pritisak kartela. To zaoštavanje protivurečja najjača je pokretna snaga prelaznog istoriskog perioda, koji je započeo s konačnom pobedom svetskog finansiskog kapitala.

Monopoli, oligarhija, težnje za gospodstvom umesto težnja za slobodom, eksploatacija sve većeg broja malih i slabih nacija od šaćice najbogatijih i najjačih nacija – iz svega toga su

nastale one odlike imperijalizma, koje nas primoravaju da ga karakterišemo kao parazitski ili truleći kapitalizam. Stvaranje "države-renterijera", države-lihvara, čija buržoazija sve više živi od izvoza kapitala i "rezanja kupona" sve se reljefnije pokazuje kao jedna od tendencija imperijalizma. Bilo bi pogrešno misliti, da ta tendencija k truljenju isključuje brzi porast kapitalizma; ne, pojedine industrijske grane, pojedini slojevi buržoazije, pojedine zemlje, pokazuju u eposi imperijalizma, u većoj ili manjoj meri, sad jednu, sad drugu od tih tendencija. U celini kapitalizam raste neuporedivo brže nego pre, ali taj porast ne samo da je uopšte neravnomerniji, nego se ta neravnomernost pokazuje i posebno u truljenju zemalja najjačih kapitalom (Engleska).

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com